

Kort referat fra møte i Kompetanseforum Trøndelag og fra fellesmøtet mellom Kompetanseforum og Næringspartnerskapet i Trøndelag 10. september 2025

Møte i Kompetanseforum Trøndelag

Møtedato: 10. september 2025

Tidsramme for møtet: kl. 10.00-11.00

Møtested: Steinkjer, Fylkets hus 2. etg.

Dronning Mauds Minne Høgskole (DMMH) er ny part i Kompetanseforum

Se presentasjon ved Trond Løge Hagen

- DMMH adresserer utfordring med alarmerende nedgang i søking til barnehagelærerutdanning
- Har 40% mindre studenter enn for 3 år siden. Det finnes per i dag ingen heltidscampusutdanninger nord for Trondheim – bare fleksible tilbud.
- Gjennomsnittlig alder på studentene er 29 år.
- Kandidatundersøkelsen viser at barnehagelærere har høy turnover. Flere tar master i andre fagdisipliner.
- Det er viktig med å jobbe ekstra med rekruttering til studiet og å beholde barnehagelærere som er i yrket.

Orienteringer, nytt innen kompetansefeltet fra partene

Statsforvalteren

Kommunene har en krevende økonomi og kompetanse og tilgang på kraft er hovedutfordringene som kommunene peker på. Kommune-bildene viser behov for kompetanse – både nyrekruttering og påfyll for de som allerede er i jobb. Dette må tas tak i.

KD og U-dir har fått fornyet energi for å gjøre utdanning mer praktisk. Det digitale – er en grunnleggende ferdighet.

NHO

Jobber med kompetanse ut fra arbeidslivet

[Norges "Draghi-rapport": Veien til vekst – Hva nå, Norge?](#) viser samme bilde som for Europa og er alarmerende – vi sakker akter ut i forhold til Norden, Europa. Europa taper for Kina og USA.

Det er viktig å finne riktig balanse mellom antall som velger yrkesfag og studiespesialiserende STEM-nettverk – hvordan rapportere flere til dette nettverket – må se på balansen mellom fagopplæring og studieforbereende.

Byggenæringen sliter – enkelte fag har ikke utdanninger nord for Trondheim

Nord universitet

Nords inntak viser en økning med 24% kvalifiserte søkere, spesielt stor søknad innen helsefagene og ok for lærerutdanningen.

Folk ønsker mer fleksible utdanninger

Nord jobber med omstillingsprosjekt – noen studier har nesten ikke studenter – usikkert med framtidens behov.

DMMH

Mye porteføljearbeid – system for kompetanse og kvalitetsarbeid

Gode tilbud for videreutdanning

DMMH har tilbud i nord, mens Nord har tilbud i sør. Må også se på rolle – og arbeidsdeling mellom utdanningsinstitusjonene

Studieforbundene under KD

Modulstrukturert opplæring fungerer for ungdommen, men ikke for voksne

Ser at ansatte ofte ikke får fri til kvalifisering

HYU

Fagskolemeldingen gir muligheter, men er også krevende.

HYU ønsker å samarbeide med andre utdanningsinstitusjoner – vil ikke bli «akademisert»

Erfarer at det er korte kurs som etterspørres

Trøndelag blir trukket fram som gode kompetansepoltiske aktører

KS

[Arbeidslivsmonitoren for 2025 er lansert](#)

Heltidsandelen for kvinner i offentlig sektor øker. Rekrutteringsbehov står ved lag.

Store utfordringer er høyt sykefravær og rekruttering av fagpersoner + realisering av gevinster av digitalisering.

Oppfølging av IA-avtalen og bransjeprogram – skal gjelde skole og oppvekst.

Samarbeider med oppvekstsjefen om

- hva som skal til for å bli lærer- og barnehagelæreryrkene
- overgang grunnskole – videregående skole

Trøndelag fylkeskommune

Fylket har kompetanseregioner der fem har etablerte lokale kompetansefora. Værnesregionen inviterer til Forum for kompetanse for første gang i september. Trondheim arbeider med et prosjekt for studieforberedende som skal gi elevene smakebit på arbeidslivet- #MAD.

Rullering av Verdiskapingsplanen med handlingsprogram er på gang og skal vedtas i desember.

Rullering av handlingsprogram for Kompetansestrategien vedtas også i desember.

16 300 elever er inntatt til videregående opplæring i Trøndelag. Vi har et nytt inntakssystem der 89 % av elevene kommer inn på sitt førstevalg.

43% tar studieforberedende og 57% yrkesfag i fylket, men store variasjoner mellom regionene.

Fylkets økonomiske situasjon er krevende. Se [Fylkestingssak 42/25 Økonomiske utfordringer fram mot 2024](#)

Det blir markant færre ungdommer og fylkeskommunens tjenester må omstilles i tråd med dette.

Fellesmøte mellom Kompetanseforum Trøndelag og Næringspartnerskapet i Trøndelag

Møtedato: 10 september 2025

Tidsramme for møtet: kl. 12.00-15.00

Møtested: Steinkjer, Fylkets hus 2. etg. Trønderlåna

Kunnskapsgrunnlag for kompetansearbeidet

Ved Jon Olav Sliper og Per Jorulf Overvik, Trøndelag fylkeskommune

Se presentasjon

- Dialog: Hvordan dimensjonere utdanningstilbudene for å møte arbeidslivets behov?
 - Ungdommer vet veldig lite om arbeidslivet, og det er et fåtall yrker de velger seg til
 - Trend at folk velger seg kortere utdanningsløp, 5-årige løp går ned (ikke bare i Norge, men også i Europa)
 - Kandidatundersøkelse NTNU; relevant informasjon i denne til statistikkgrunnlaget. Ny undersøkelse publiseres i høst.
 - Legge utdanninger ut i distrikt; viktig sak for Nord.
- Hva vet vi egentlig om fremtidens kompetansebehov?
 - Behov og etterspørsel for skreddersøm
 - Nøkkel; hvordan man tilrettelegger å ta utdanning i/på jobb.
 - Høre med lokale næringsforeninger; sitter med pulsen på næringslivet
- Alle sektorer melder om kompetansemangel - hvordan prioritere?
 - Nasjonale myndigheter har sine syn på dette, og NTNU får klare signaler om hvordan de skal dimensjonere sine utdanninger. STEM-fag, IKT og Helse.
 - Må snakke mer om hvordan vi får folk til å jobbe lengre; starte tidligere og slutte senere? Folk må jobbe annerledes, vi må samarbeide mer og redusere utenforskapet.
 - Hva gjør vi med de som søker og som ikke kommer inn; hva gjør vi med disse?
 - Fokus på ferdigheter "skills" blir viktigere for arbeidslivet; vi får ikke nødvendigvis innertieren med en gang. Får en 80%-er og fyller på etter hvert, og da blir egenskapene viktigere.
- Inkompatible systemer og mekanismer; tilbud og etterspørsel skal møte hverandre
 - Det er lengre planleggingshorisont for opplæringstilbud, enn behov her og nå. Kompetansebehovet er mangslungent, og har en annen syklus enn høyere utdanning sine prosesser
 - Individuelle preferanser er i endring. Har vi nok kunnskap om hva som påvirker individuelle valg?
 - Har vi behov for mer forskning? Er vi for forsiktig i stegene vi trenger å ta? Trenger vi mer radikale skift fremover?

- Kompetanseforum Trøndelag vil ha en viktig rolle framover

Fra diskusjonen:

Samhandling om kompetanse i Namdalen

ved Heidi Skaret Barsøe, Namdal regionråd, Aina Hildrum, Nord Universitet og Knut Gartland, INAM
Se presentasjon

- Arbeidet med kompetanse er godt forankret politisk
- Partnerskapsavtale mellom Nord universitet, Regionrådet og Sintef gir fullt innsikt i hverandres utfordringer og muligheter. Gjensidig innsikt er viktig.
- Namdalsstrategien; eget fokus på kompetansefeltet
- Felles skoleutvalg for de videregående skolene
- INAM: jobber stort sett med næringslivet i Namdalen. Bindeledd mellom bedrifter og kompetanseleverandører. En av oppgavene i næringshageprogrammet; jobbe med kompetanse. Ser at man er få, må bruke ressursene man har. Da er samarbeid en god måte å løse det oppdraget.
- Samarbeid og det å skape møteplasser; Kompetanseforum Namdalen har 2 møter i årene.
- God samhandlingsarena for å avdekke felles utfordringer, få felles bilde på utfordringene og mulighetene
- [Namdalen studiesenter](#); etablert høst 2022. I gang med tilbud samme høst.
 - Bruker bl.a. kompetanseforum for identifisering av behov
 - Stor fleksibilitet i hvordan man jobber fram tilbud - ulike nivå på utdanningstilbud (kurs, moduler osv)
- Dialog:
 - STEM-nettverk
 - Kapasitet til kompetanse i kommuner
 - Øke antall lærlinger
 - Koblingstenking mellom aktører må jobbes videre med

Samarbeid skole – næringsliv – for elevene og for å samfunnsutviklingen

Ved Nina Skrattalsrud, Steinkjer videregående skole og Tor Svarva, Steinkjer Næringsforening
Se presentasjon

Samarbeid skole - næringsliv: for elevene og samfunnsutviklingen

- Tidlig innsats og kvalitet i den innsatsen
- Ung Arena; mellom 18-30 år, kobling mot VGS-prosjektet - kobling mot unge arbeidstakere
- Tettere relasjon mellom studieforberedende og næringsliv
- Karriereprogram og aktivitetsprogram
- Karrierelæring - helhetlig opplæring

Dialog:

- Ekstremt viktig for næringslivet at vi får til koblingen med skolene. Dialog er stikkordet. Det å bruke næringsforeninger (27 foreninger i Næringsalliansen), som har god kontroll på det lokale næringslivet er lurt. Tilgang på kompetent arbeidskraft er høyt oppe på lista.
 - Viktig å finne gode arenaer for dette arbeidet

- Viktig med gode eksempler på hva det koster av tid, og hva det bidrar til av effekter. Troverdige og gode eksempler er viktig i møte med næringslivet.
- Ildsjeler og ressurspersoner i både skole og næringsliv.
- Namdal som first mover på en del utfordringer som kommer fremover; de andre må se på hvordan man kan lære og hjelpe til.
- Gjennomføringsevne; vi må slutte å prate, vi må gjøre. Kjenner på en utålmodighet. Vi vet sannsynligvis mer enn nok for å begynne å handle.
- Sommerjobb for VGS-elever; samarbeid om dette. Krever at næringslivet blir med.
- Studentoppgaver og støtten FK har til dette; viktig.
- Tenke litt utenfor boksen

Åpen post

Informasjon fra Trøndelag fylkeskommune ved Vegard Iversen

Se presentasjon

- Årshjul for arbeidet med tilbudsstruktur i videregående opplæring
- Fylkestinget har bestilt grundig gjennomgang av tilbudsstrukturen i Trøndelag pga.
 - Økonomi
 - Reduksjon i elevtall
- Omfattende høring kommer i 2026. Skal ha større endring i tilbudsstruktur fremover.
- Utrede skolestruktur; har mange skoler. Krevende situasjon. Kommer til å bli en sak om dette.

Kompetanseforum Trøndelag kommuniserer på flere flater:

- Kompetanseforums hjemmeside: <https://kompetanseforumtrondelag.no/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/kompetansetrondelag>
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/kompetanseforum-trondelag>
- Så finnes det også et nyhetsbrev du kan melde på her: <https://lnkd.in/eWXJu3-B>

